

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/28/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823200235
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3823200235.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, v právnej veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, dieťa rodičov - matky C. D., E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, H., t.č. I. J. XX/X, G. a otca K. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/X, H., o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 19P/20/2023-106 zo dňa 27. novembra 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 19P/20/2023-106 zo dňa 27. novembra 2023 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“, prípadne „prvostupňový súd“) rozhodol tak, že „I. Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletej A. B. zo sumy zodpovedajúcej 30% sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na sumu 180,- eur mesačne s účinnosťou od 19.1.2023, ktorú je povinný platiť mesačne vopred, najneskôr do 15. dňa v mesiaci, k rukám matky maloletej. II. Zameškané výživné vzniknuté z titulu zvýšenia výživného v celkovej výške 1.517,46 eur za obdobie od 19.1.2023 do 30.11.2023 je otec povinný uhrádzať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 20,-eur až do úplného splatenia zameškaného výživného s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Skalica sp. zn. 1P/53/2009-18 zo dňa 25.6.2009 v časti vyživovacej povinnosti. IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Vyživovacia povinnosť otca k mal. A. bola určená rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 1P/53/2009-18 z 25.6.2009, ktorým okresný súd schválil dohodu rodičov, v časti výživného v sume 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, k rukám matky. Otec dieťaťa žil v čase poslednej úpravy výživného v spoločnej domácnosti s rodičmi. Okrem dávky v hmotnej núdzi vo výške 60 eur iný príjem neuvádzal. Rodičom na bývanie neprispieval. Mal záujem podieľať sa na zabezpečení starostlivosti o dieťa a taktiež realizovať styk. Sám podal návrh na úpravu styku. Iné vyživovacie povinnosti nemal. Matka maloletej žila v čase poslednej úpravy výživného u svojej matky v staršom rodinnom dome. Poberala materský príspevok a prídavok na dieťa 5.300,- Sk mesačne (t.j. 175,93 eur). Mal. A. mala v čase poslednej úpravy výživného takmer 6 mesiacov, osobnú starostlivosť jej zabezpečovala matka.

3. Okresný súd uviedol, že v čase rozhodovania okresného súdu maloletá navštevuje 9. ročník základnej školy v G.. Dieťa je zdravé, vo voľnom čase sa venuje športu (volejbal, tanec). Za pravidelné mesačné výdavky na maloletú označila matka výdavky za telefón 23 eur, tréning volejbalu 40 eur, tanečná

35-40 eur podľa počtu hodín v mesiaci. K ďalším výdavkom patrí strava, oblečenie, hygienické potreby, drogeria. Na začiatku školského roka sa platil poplatok 7,50 eur za prípravu na prijímacie skúšky na strednú školu. Nákup školských potrieb na začiatku školského roka ju stál približne 200 eur (zošity, perá, pomôcky na výtvarnú, telesnú a pod.). Dieťa sa už v škole nestravuje.

4. Matka od 9.7.2023 pracuje v spoločnosti TSC Cleaning, s.r.o., kde za obdobie 07/2023 - 10/2023 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem 619 eur vrátane daňového bonusu. V čase podania návrhu (január 2023) bola nezamestnaná. Ako uchádzačka o zamestnanie bola evidovaná aj v období od 1.5.2021 do 30.6.2022 a od 2.9.2022 do 9.11.2022. Je poberateľkou prídavku na 1 dieťa, od 1.1.2023 vo výške 60 eur mesačne. Matka uzavrela 19.8.2023 manželstvo a žije s manželom a mal. A. v prenajatom trojizbovom byte. Nájomné predstavuje 500 eur vrátane platieb spojených s užívaním bytu. Žiadna vyživovacia povinnosť jej nepribudla. Manžel je samostatne zárobkovo činná osoba s príjmom cca. 2.000,- eur mesačne.

5. Otec tvrdil, že zostal žiť v byte matky sám, a teda sám uhrádza všetky výdavky s tým spojené. Mesačné platby spojené s bývaním vyčíslil sumou 317,64 eur (platby bytovému družstvu 241,31 eur, zálohové platby za plyn 18 eur, za elektrinu 29 eur, internet a TV 26 eur a 1/12 poplatku za odpad 3,33 eur). Okrem toho má výdavky na cestovné do práce 30 eur mesačne, na telefón 25 eur mesačne, na stravu cca 100 eur mesačne, na hygienické potreby 65 eur a na oblečenie 20 eur mesačne. Ešte spláca pôžičku banke, ktorú si zobral na rekonštrukciu bytu, splátka je 100 eur mesačne. Od 6.3.2023 je zamestnaný v spoločnosti PROTHERM PRODUCTION s.r.o., kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 912,31 eur (za obdobie 03/2023 - 4/2023). V elektronickom podaní z 30.5.2023 uvádzal, že predtým (v roku 2022) pracoval vo viacerých firmách v Českej republike s príjmom 22.000 Kč v hrubom, 25.000 Kč, 23.500 Kč, 20.000 Kč, 23.500 Kč. Pred dožiadaným súdom uviedol, že od 19.2.2021 pracoval v Čechách v Nestlé Česko s.r.o. s priemerným mesačným príjmom 23.022 Kč. Prácu tam ukončil pred nástupom do PROTHERM-u. Je nemajetný.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní 27.11.2023 uviedol, že v starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky, návrh je podaný dôvodne. Od roku 2009, kedy bolo naposledy určené výživné, sa zmenili skutočnosti, maloletá pôjde na strednú školu. Aktuálna suma výživného je nedostačujúca a navrhuje zvýšiť výživné podľa návrhu matky.

7. Okresný súd s poukazom na vykonané dokazovanie a právnu úpravu v § 62 ods. 2, 4, 5 Zákona o rodine, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Bolo preukázané, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca voči mal. A. určená v roku 2009 na základe dohody rodičov, ktorú súd schválil. Od tej doby došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. A., ktorá v súčasnosti navštevuje 9. ročník základnej školy, v súvislosti s čím náklady podstatne vzrástli. U oboch rodičov taktiež došlo k podstatnej zmene pomerov. Na strane matky došlo k zmene pomerov v tom, že už nežije s matkou. Vydala sa a žije s manželom a maloletou v prenajatom byte. Zamestnala sa. Osobne sa stará o maloletú bez pomoci otca. Aj u otca došlo k výraznej zmene jeho pomerov, keď žije v byte svojej matky sám. Zamestnal sa. K zmene pomerov bezpochyby došlo aj vývojom životných nákladov, ktoré v poslednom období výrazne vzrástli.

8. Pri určovaní výšky výživného okresný súd prihliadol aj k tomu, že od poslednej úpravy výživného uplynulo viac ako 14 rokov a otec platil výživné v minimálnej výške. Za toto obdobie došlo k výraznému zvýšeniu výdavkov na maloletú jednak zo subjektívnych dôvodov (fyzický, psychický rast), jednak z objektívneho dôvodu všeobecne známej skutočnosti zvýšenia životných nákladov (rast cien tovarov a služieb). Otec sa o dieťa nezaujíma, nestretáva sa s ním, nekontaktuje ho, starostlivosť oň žiadnym spôsobom nezabezpečuje. Výživné platil v minimálnej výške, aj to nie riadne a včas, pod hrozbou odsúdenia. Bol aj právoplatne odsúdený zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy voči mal. A.. Osobnú starostlivosť o dieťa prenechal v plnom rozsahu na matku, a preto by mal aspoň formou riadneho platenia výživného plniť svoje rodičovské povinnosti. Ako už bolo uvedené, od poslednej úpravy výživného došlo k výraznému zvýšeniu nákladov na potreby maloletej (oblečenie, strava, hygienické potreby, školské výdavky, rozvoj záujmov). Na základe všetkých uvedených skutočností okresný súd dospel k záveru, že z dôvodu podstatnej zmeny pomerov, tak na strane dieťaťa, ako aj oboch rodičov je potrebné vyživovaciu povinnosť zvýšiť.

9. K pravidelným mesačným výdavkom na mal. A. patria výdavky na telefón 23 eur, na športovú činnosť 80 eur (volejbal a tanec), podiel dieťaťa na výdavkoch za bývanie 166,67 eur (500 eur :3 osoby). K tomu je nevyhnutné pripočítať výdavky na stravu, oblečenie, hygienické potreby, drogériu. Okrem toho vznikajú jednorazové výdavky, napr. nákup školských potrieb na začiatku školského roka a rôzne neočakávané výdavky (napr. v prípade ochorenia dieťaťa a pod.). Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb. Pre posúdenie schopnosti a možnosti rodičov v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové, prípadne majetkové pomery, ale reálne zárobkové a majetkové možnosti dané jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností. V konaní bolo preukázané, že otec si vyživovaciu povinnosť plnil iba v nevyhnutnej minimálnej výške. Nad rámec výživného nijak neprispieval, o dieťa sa vôbec nezaujímal. Dokonca tvrdil, že dieťa nie je jeho. Otcov čistý mesačný príjem u súčasného zamestnávateľa predstavoval za obdobie 2 mesiacov 912,31 eur. Pri určovaní výživného okresný súd vychádzal zo skutočnosti, že je v schopnostiach a možnostiach otca dosahovať minimálne uvedený príjem. Predtým otec pracoval v Českej republike, s tvrdeným príjmom cca. 23.000 Kč. Otec je v produktívnom veku. Neboli tvrdené žiadne také zdravotné obmedzenia, ktoré by mu bránili zamestnať sa tak, aby bol jeho príjem dostačujúci na zabezpečenie aspoň základných životných potrieb dieťaťa. Aj matka je povinná podieľať sa na zvýšených výdavkoch na dieťa, pričom okresný súd prihliadol na to, že matka svoju vyživovaciu povinnosť dlhoročne plní aj formou zabezpečovania osobnej starostlivosti o maloletú. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka je zamestnaná s príjmom 619 eur mesačne + 60 eur prídavok na dieťa. O výdavky na domácnosť sa delí s manželom.

10. Po zohľadnení uvedeného, prihliadajúc na odôvodnené potreby dieťa, príjmové a majetkové pomery otca, príjmové a majetkové pomery matky považoval okresný súd sumu 180 eur za primeranú súčasným potrebám maloletej, ako aj možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. Otec je schopný dosahovať príjem cez 912 eur mesačne, nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť, je zdravý, v produktívnom veku. Súčet ním uvádzaných výdavkov predstavuje 657,64 eur vrátane splátky úveru 100 eur, ktorý si zobral na rekonštrukciu bytu, ktorý nie je jeho vlastníctvom, a preto nie je možné považovať tento výdavok za nevyhnutný výdavok otca. Zvýšené výživné predstavuje približne 20% z jeho príjmu. Matka dosahuje v porovnaní s otcom nižší príjem (cca 619 eur zo zamestnania + 60 eur prídavok na dieťa), výber jej zamestnania je ovplyvnený aj potrebou zabezpečiť starostlivosť o maloletú. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by životná úroveň jedného z rodičov bola v porovnaní s druhým výrazne odlišná, aj keď u matky badať tendenciu zvyšovania životnej úrovne.

11. Vyživovaciu povinnosť otca okresný súd zvýšil s účinnosťou od podania návrhu, ako žiadala matka, napriek tomu, že otec u súčasného zamestnávateľa pracuje od 6.3.2023. Učinil tak z dôvodu, že otec napriek tomu, že sa v minulosti zamestnal (čím sa zmenili pomery v porovnaní s obdobím, kedy sa s matkou dohodol na minimálnom výživnom) na dieťa nad rozsah určeného (dohodnutého) výživného vyššou sumou, prípadne vecným plnením viac ako 14 rokov neprispieval. Tvrdenia otca, že maloletá nie je jeho dieťaťom okresný súd vyhodnotil ako účelové, bez akéhokoľvek osvedčenia tejto skutočnosti. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že v rodnom liste je K. B. zapísaný ako otec maloletej A., otec v minulosti sám inicioval konanie o úpravu jeho styku s dieťaťom (konanie na Okresnom súde Skalica vedené pod sp. zn. 1P/53/2009).

12. Vzhľadom na nárast výšky výživného a počet mesiacov, za ktoré má otec zvýšené výživné doplatiť, okresný súd povolil platiť zameškané výživné (vzniknuté v dôsledku zvýšenia výživného od januára 2023) v splátkach po 20 eur, aby nedošlo k ohrozeniu životnej úrovne otca. Jednorazové splatenie zameškaného výživného nebolo vzhľadom na zvýšenie vyživovacej povinnosti nevyhnutné a povolením splátok nebude ohrozený záujem dieťaťa s prihliadnutím aj k tomu, že súčet zvýšeného výživného a splátky zameškaného výživného predstavuje matkou požadované výživné. „Pri výpočte zameškaného výživného od 23.1.2023 do 30.11.2023 súd vychádzal z plnenia vyživovacej povinnosti otcom v minimálnej výške (t.j. minimálne výživné od 1.7.2022 do 30.6.2023 v sume 32,11 eur, od 1.7.2023 v sume 36,80 eur) a jeho zvýšenia o 147,89 eur mesačne od 23.1.2023 do 30.6.2023 a o 143,20 eur od 1.7.2023. Zameškané výživné vzniknuté titulom zvýšenia výživného teda predstavuje 1.517,46 eur (62,01 eur za 01/2023, 5 x 147,89 eur za 02-06/2023, 5 x 143,20 eur za 07-11/2023). O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

13. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal odvolanie otec (č.l. 107 spisu) z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm f) CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 62 ods. 1 CSP, súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Nesúhlasil so zvýšením výživného zo sumy 30% sumy životného minima na 180,- EUR, nakoľko ide o značne vysoké jednorazové navýšenie, na ktoré nie je pripravený. Okresnému súdu bolo zrejmé, že výška jeho príjmu sa hýbe priemerne okolo 912 EUR v čistom. Z tohto príjmu uhrádza mesačne výdavky spojené s bývaním 317,64 EUR, cestovné vo výške 30 EUR, poplatok za telefón vo výške 25 EUR, výdavky na hygienu vo výške 60 EUR, výdavky na oblečenie 20 EUR, splátka pôžičky vo výške 100 EUR, platba výživného vo výške 30 EUR a výdavky na stravu, ktoré uviedol vo výške 100 EUR. Avšak táto položka nezodpovedá realite, nakoľko suma 3,30 EUR na stravu na každý deň nie je reálna. Preto túto položku opravil. Mesačne minie na stravu sumu 200 - 300 EUR. Preto je ochotný súhlasiť s navýšením sumy výživného na sumu 100 EUR, ktorú je schopný pravidelne platiť. Pri vyššej sume výživného hrozí vysoké riziko, že nebude môcť prispievať na výživu dcéry podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov v zmysle § 62 ods. 2 zákona o rodine. Okresný súd mal zobrať do úvahy skutočnosť, že matka dcéry sa opätovne vydala, a preto jej životná úroveň sa zvýšila oproti jeho životnej situácii. Nie je pravda, ako uviedla matka dcéry, že býva s bratom. V byte býva sám, a teda sám sa podieľa na bežných nákladoch bývania, ako aj na rôznych opravách. Ak matka dcéry niečo tvrdí, mala by to aj preukázať.

14. V odvolaní otec namietal, že okresný súd by mal tiež zobrať do úvahy skutočnosť, že v roku 2009 okresný súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa dohodli, že bude prispievať iba minimálne výživné. Matka dcéry žiadala od neho, aby prerušil väzby s ňou i s dcérou, odmietala sa s ním stretať. Pre neho ako otca to nebolo ľahké, ale akceptoval to, nechcel žiadať o striedavú starostlivosť, dokonca svoj návrh na úpravu styku nakoniec nedoriešil. Za celé obdobie od 2009 až do tohto roku matka ho vôbec nekontaktovala. Ani raz sa neobrátila so žiadosťou, že potrebuje jeho pomoc. Neboli v kontakte podľa požiadavky matky. Nevedel, kde žije matka i dcéra, nevyhľadával ich. Na základe požiadavky matky, medzi ním a dcérou nie je vytvorený žiadny vzťah, nevie ako dcéra vyzerá. Nesúhlasí s vyjadrením matky dcéry, že žije takým životom, že by platil za cudzích ľudí, že by ich pozýval na alkoholické nápoje. Túto skutočnosť matka nijako nepreukázala, matka sa pokúša ho vykresliť ako nezodpovedného človeka. On na rozdiel od matky má pravidelný príjem zo zamestnania, pracuje v spoločnosti Protherm v Skalici, predtým pracoval v Českej republike, plní si svoj záväzok voči banke ako aj platí pravidelne výživné, hoci mu nebolo umožnené zo strany matky budovať vzťah s dcérou. Je jej otcom iba v rodnom liste.

15. Otec v odvolaní uviedol, že ho prekvapuje konanie matky, ktorá podala návrh na zvýšenie výživného po dlhšej dobe, ako sa vzájomne dohodli na minimálnom výživnom a zároveň návrh podala v čase, kedy vedela respektíve plánovala uzavrieť manželstvo. Tento krok vzbudzuje u neho domnienku, že matka chcela stihnúť ešte pred uzavretím manželstva podať tento návrh a spoliehala sa, že okresný súd rozhodne do dňa uzavretia manželstva. Žiadal, aby odvolací súd vydal rozhodnutie, ktorým zmení napadnutý rozsudok okresného súdu tak, že: „Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletej A. B. zo sumy zodpovedajúcej 30% sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona na sumu 100,-EUR mesačne súčinnosťou od 19.01.2023, ktorú je povinný platiť mesačne vopred, najneskôr do 15. dňa v mesiaci, k rukám matky maloletej. Zameškané výživné vzniknuté z titulu zvýšenia výživného v celkovej výške 1.100 EUR za obdobie od 19.01.2023 do 30.11.2023 je otec povinný uhrádzať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 20,-EUR až do úplného splatenia zameškaného výživného s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.“

16. Vo vyjadrení k odvolaniu matka uviedla, že nesúhlasí s otcom navrhnutým výživným 100 Eur. Žiadala, aby odvolací súd rozhodol v jej prospech. Uviedla, že zo zákona má nárok každé dva roky o zvýšenie výživného, čo však nežiadala. Od narodenia dcéry sa starala o dcéru sama. Otca nezaujímali starosti o maloletú, ani jej meniny, či narodeniny, škola, krúžky, ošatenie. Za 14 rokov jej nič nekúpil. Matka vo vyjadrení uviedla, že trvá na výživnom 200 Eur, lebo 100 Eur sa jej zdá byť málo.

17. K doručenému odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že zotrváva na svojom ústnom prednese z pojednávania, ktoré sa konalo dňa 27.11.2023 na Okresnom súde v Prievidzi. Podľa kolízneho opatrovníka zvýšenie výživného je v záujme maloletej a navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdiť.

18. K vyjadreniu matky kolízny opatrovník uviedol, že sa oboznámil s písomným vyjadrením matky maloletej, ktoré bolo úradu doručené dňa 15.01.2024 a že zotrváva na svojom písomnom stanovisku zo dňa 21.12.2023, v ktorom sa vyjadroval k odvolaniu otca maloletej A. B..

19. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom - otcom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolaní (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v napadnutých výrokoch (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

20. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správny skutkový záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolania otca, a pretože odvolací súd zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, a preto sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty odvolateľa nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto mu nemôže dať za pravdu. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

21. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

22. Okresný súd, podľa zistení odvolacieho súdu, v súvislosti s návrhom otca dokazovanie zamerané predovšetkým na prípadnú zmenu pomerov u otca, matky, maloletého dieťaťa a na rast životných nákladov. Nebol oprávnený skúmať výšku pôvodne určeného výživného rozsudkom okresného súdu bola určená rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 1P/53/2009-18 z 25.6.2009, ktorým súd schválil dohodu rodičov, v časti výživného v sume 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, k rukám matky. Otec dieťaťa žil v čase poslednej úpravy výživného v spoločnej domácnosti s rodičmi. Okrem dávky v hmotnej núdzi vo výške 60 eur iný príjem neuvádzal. Rodičom na bývanie neprispieval. Mal záujem podieľať sa na zabezpečení starostlivosti o dieťa a taktiež realizovať styk, podal návrh na úpravu styku. Iné vyživovacie povinnosti nemal. Matka maloletej žila v čase poslednej úpravy výživného u svojej matky v staršom rodinnom dome. Poberala materský príspevok a prídavok na dieťa 5.300,- Sk mesačne (t.j. 175,93 eur). Mal. A. mala v čase poslednej úpravy výživného takmer 6 mesiacov, osobnú starostlivosť jej zabezpečovala matka.

23. V rámci dokazovania najskôr správne podľa odvolacieho súdu okresný súd skúmal, či došlo k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania, t.j. otca, matky, maloletej, a to od predchádzajúcej úpravy výživného do času rozhodovania o návrhu matky na zvýšenie výživného.

24. Ako vyplýva z § 111 a nasl. CMP, konanie o zmene výživného (aj úpravy styku) patrí medzi mimosporové, nenávrhové konania patriace do oblasti starostlivosti súdu o maloleté dieťa. V zmysle § 78 Zákona o rodine, v spojení s § 121 CMP, predstavuje práve zmena pomerov hmotnoprávnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú zmenu výšky výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase

predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne, a to okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne, vývojom životných nákladov.

25. Zmena pomerov (ako hmotnoprávny základ pre nové rozhodnutie o výške výživného) musí byť tak závažná (kvalifikovaná), aby bolo možné konštatovať, že pôvodné rozhodnutie rozsudok okresného súdu Okresného súdu Skalica č.k. 1P/53/2009-18 z 25.6.2009, pri takto zmenených pomeroch neobstojí. Je potrebné prihliadnuť na rozsah, časové trvanie, ale aj všetky ostatné okolnosti, ktoré sa závažnejším spôsobom prejavujú v pomeroch účastníkov konania. Odvolací súd, v zhode s okresným súdom konštatuje, že k takýmto kvalifikovaným zmenám pomerov nedošlo.

26. V prvom rade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že otec v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v § 366 CSP. Ak aj otec (mimo iného) v odvolaní poukazuje na nesprávne skutkové zistenia, je potrebné uviesť, že odvolací súd je podľa § 383 CSP viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. V tomto prípade odvolací súd, ale konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal všetky relevantné dôkazy navrhnuté stranami, tieto dôkazy vyhodnotil a z hodnotenia dôkazov ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal.

27. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom, ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

28. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledkov hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav vecí, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané otcom v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie. Okresný súd konštatoval, že vzhľadom na príjmové a majetkové pomery otca, príjmové a majetkové pomery matky považoval sumu 180 eur za primeranú súčasným potrebám maloletej, ako aj možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. Otec je schopný dosahovať príjem cez 912 eur mesačne, nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť, je zdravý, v produktívnom veku. Súčet ním uvádzaných výdavkov predstavuje 657,64 eur vrátane splátky úveru 100 eur, ktorý si zobral na rekonštrukciu bytu, ktorý nie je jeho vlastníctvom, a preto nie je možné považovať tento výdavok za nevyhnutný výdavok otca. Zvýšené výživné predstavuje približne 20% z jeho príjmu. Matka dosahuje v porovnaní s otcom nižší príjem (cca 619 eur zo zamestnania + 60 eur prídavok na dieťa), výber jej zamestnania je ovplyvnený aj potrebou zabezpečiť starostlivosť o maloletú, na ktoré závery nemá vplyv otcom tvrdený odvolací dôvod, že maloletú nepozná, nemá s ňou vytvorený vzťah, na základe požiadaviek matky maloletú nekontaktoval.

29. Vo vzťahu k vyjadreniu matky k odvolaniu otca, v ktorom uviedla, že žiada, aby súd rozhodol v jej prospech, odvolací súd považuje za podstatné uviesť, že výživné, o ktorom rozhodoval okresný súd je výživné nie v prospech matky, ale v prospech maloletého dieťaťa. Ak vo svojom vyjadrení matka uviedla, že trvá na výživnom 200 Eur, lebo 100 Eur sa jej zdá byť málo, tak odvolací súd považuje za podstatné na tomto mieste poukázať na dôvody svojho rozhodnutia uvedené vyššie, kedy mal zato, že okresným súdom uložená povinnosť otcovi platiť výživné v sume 180 Eur je vecne správne rozhodnutie. Ak matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu (č.l. 110 spisu) uviedla, že trvá na výživnom v sume 200

Eur, tak neuviedla v tejto rovine žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by už okresný súd vo svojom rozhodnutí v rovine stanovenia výšky vyživovacej povinnosti otca v napadnutom rozsudku nevyhodnotil, preto odvolací súd nemal dôvod odkloniť sa od vecne správnych záverov okresného súdu, na ktoré cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP na tomto mieste odkazuje. Povinnosť vyživovať dieťa patrí medzi základné povinnosti rodičov. Pripomína odvolací súd, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza zo schopností, možností a majetkových pomerov každého rodiča a prihliada sa aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, ktoré postuláty boli okresným súdom pri stanovení výšky výživného na maloletú A. dodržané. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy pri skúmaní možností a schopností, ako aj majetkových pomerov povinného rodiča výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Posúdením otcom produkovaných odvolacích námietok vo svetle skutočností z obsahu spisového materiálu plynúcich, tieto odvolací súd nevyhodnotil ako opodstatnené k odlišnému rozhodnutiu ako okresný súd.

31. Z judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu zachádzajúcu podrobne do detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa v štádiu konania o odvolaní otca proti rozsudku okresného súdu, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

32. Krajský súd napokon považuje za potrebné primerane poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa záverov ktorého odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.

33. Vychádzajúc z prezentovaných úvah sa odvolací súd stotožnil s určujúcim záverom súdu prvej inštancie, ktorý uviedol vo výrokovvej časti svojho rozhodnutia. Vzhľadom na skutkové okolnosti, okresný súd, podľa zistení odvolacieho súdu, v dostatočnom rámci zohľadnil i skutočnosti, špecifiká v prejednávanej veci, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP, v podrobnostiach odkazuje na dostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Súdom prvej inštancie zvolenej argumentácii podľa názoru odvolacieho súdu nemožno nič z hľadiska jej racionálnosti, dostatočnosti, či vo svetle naplnenia zmyslu a účelu ochrany záujmov detí ako osobitne zákonom chránených subjektov, vytknúť.

34. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

35. Odvolací súd zároveň potvrdil i závislý výrok o trovách konania, pričom východiskom je, že v mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení § 52 CMP, § 55 CMP zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku v zmysle § 55 umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. S poukazom na tieto uvedené teoretické východiská súd prvej inštancie rozhodol správne o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 52 CMP, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP, ktoré závery v konkrétnostiach odvolateľ ani nespochybnil a existenciu takýchto okolností ani vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania neuvádzal.

36. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP ani pokiaľ ide o trov odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

37. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej

zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).